

QUÆSTIO MEDICA,

CARDINALITIIS DISPUTATIONIBUS, manè discutienda in Scholis Medicorum, die Veneris vigesimâ-quintâ Februarii.

M. RENATO LE CONTE, Doctore Medico, Præside.

An Cervisia, Potus saluberrimus?

I.

QUOD per domesticas & peregrinas causas, tùm solidæ, tùm fluidæ corporum viventium substantiæ deperit & detrahitur; id identidem per esculenta & potulenta utcùnque reponitur & reficitur: hinc perennis horum necessitas ad vitæ & corporeæ molis incrementum & conservationem. At cùm non omnibus omnia alimenta & potulenta ex æquo conveniant: ea seligenda sunt habitâ imprimis ratione animantium, sexûs, ætatis, temporis, soli, regionis, secundæ aut adversæ valetudinis: alia sunt brutorum, alia hominum, infantium, juvenum, mulierum, virorum, sanorum, & ægrorum: alia hyeme, alia æstate, alia in Oriente & Occidente requiruntur, alia in Meridie & Septentrione. Quàm pauca præter Cervisiam invenias potulenta quæ conveniant toti ferè animantium generi, omni sexui, ætati, tempori, regioni & quæ in secundâ & adversâ valetudine tutiùs consumi possint. Medicinæ est, quam meritô dixeris salutis humanæ præsidem artem, illa sanis corporibus & ægris ubiquè promittere & exhibêre.

I

VINUM laudent sapientiores ut pharmacum lætificans cor hominis. Laudent & illud Baccho devoti clientes, quosque juvat violentiâ vini conturbare animam corpore in ipso. Volup-

tuarium tamen venenum ſitim accendit auctâ bibendi aviditate & voluptate, & dum limpidiſſimo ſuo liquore partes proluendo humectare molliter videtur, doloſo ardore ſuccendit inſidioſus hoſtis. Qui vinum non odit, amet, ô Neuſtria, tua pomacea, nobiles vappas, factitia vina, citiùs aceſcentia. Canat verò Pindarus ἄριστον μὲν ὕδωρ; ſed ut primum in Elementis ὁ δὲ χρυσὸς μεγάνορος ἔξοχα πλούτου ſicuti aurum pretioſiſſimum in Metallis. Aqua imbecilliſſima vix alit, quod norunt edaciores hydropotæ, cocta, tumultum lenta feret ſtomacho. Potent ſuas lymphas limonibus & ſaccharo conditas Muhammedi aſſeclæ, quos vini abſtinentia armis potentior fecerat terrarum dominos. Potent & Sarmatæ & Poloni ſuum non innoxium ὑδρόμελι: iſta habent ſuas dotes ſed ſuis vitiis & damnis quandoquè infames; dulcia ſe in bilem vertunt, obſtructiſquè viſceribus ut plurimùm nocent. Si quæ, alieno vitio, Cerviſia ferat incommoda, hæc ſuâ virtute innumeris compenſat commodis; degeneres potus, conſtans & inemendabilis arguit improbitas.

III.

CERVISIA vetuſtiſſimum potionis genus, Herodoto οἶνος ἐκ κριθέων πεποιημένος, Theophraſto οἶνος ἐκ τῶν κριθῶν, & τῶν πυρῶν: Gallorum olim, nunc borealium populorum nectar. ex hordeo & tritico ad hunc modum optima conficitur. Frumentum aquâ maceratum donec intumeſcat, acervatim ſepoſitum germen emittit; furno exſiccandum imponitur; toſtum, in craſſiorem farinam molâ redigitur, vel aquâ coquitur, vel fervidâ tantùm irrigatur; colatura, lupuli floribus injectis iterùm coquitur ad minorem ipſius amaritudinem: hoc decoctum rurſùs colatum ac tepefactum, fervet adjectis Cerviſiæ fæcibus; deinde doliis infuſum, ad domeſticos uſus reconditur. Ut panis ex frumento cibus ſaluberrimus; ſic Cerviſia genuinus tritici fætus aut ut ità dicam panis liquidus, potus eſt ſaluberrimus; illius & hujus maximè miſcibiles & ſibi invicem proportionatæ particulæ ut potè homogeneæ, faciliùs unâ in ſtomacho concoquuntur, faciliùs unâ tranſeunt per ductus chyliferos; & juvante figurarum ſimilitudine permeant meliùs vaſa nutritioni inſervientia, & unicuiquè parti ad quam deferuntur ad incrementum & nutrimentum, aſſimilantur & uniuntur perfectiùs ob ſuæ compoſitionis analogiam. In plagis Septentrionalibus datur infantibus adhuc lactentibus puls ſeu pul-

mentum ex medullâ panis intritâ & coctâ in Cervisiâ, quod salubritate superat nostram pulticulam farinaceam & lacteam, deficiente fermento, infantilis ventriculi & intestinorum tortorem. Lenissimum & benignissimum continet Cervisia fermentum, sitis domitorem potentissimum. Ejus spuma siligineo pani nunc & antiquitùs adjecta, hunc & leviorem & salubriorem efficit. Hæc te soletur quòd frumenta nostratia, Asiaticis inferiora, ad concoctionem & nutritionem fermenta postulant. Hoc habet Asiatici frumenti bonitas, ut rejiciat corruptivam fermenti admixtionem, & extemporaneum & boni succi suppeditet panem.

I V.

NON omnis fert omnia tellus, non ubiquè æqualis bonitatis Cervisia. Differentia major à frumentis, aëre, locis, & aquis; inter exoticas, optima Bruxellensis, Harlemensis; crassior & gravior Amstelodamensis; gratissima Londinensis. verùm ne peregrinis invideas, domesticis contentus, quas ames habet tua Lutetia Cervisias; Nymphæ patriæ, arti, Solo, & opimis Franciæ frugibus obsecundantes, largiter effundunt latices poculis aptos cerealibus. Elige quæ conficiuntur ad superiores & proximas Sequanæ ripas; deinde quæ in suburbio sancti Germani decliviori immensæ urbis loco, scaturiente in puteis aquâ ex alluente Sequanâ; his bonitate proxima quæ ad fanum divi Antonii; deteriora & gravissima quæ in suburbiis sancti Victoris & Marcelli ex turbulento nempè [a] rivo, illâc præterfluente, & ex petrosis, frigidissimis & durissimis puteorum fontibus parata. Caveas ne his poculis immisceantur semina coriandri; mirâ enim vitiorum & fraudum solertiâ inventum, quemadmodum Cervisia magis & pejus inebriaret. Infundatur Hormini fragrantis semen, Moscatelli vini saporem & odorem suaviter referet cerealis ille liquor: huic acescenti injecta creta medêtur.

[a] La Bievre.

V.

MULTIPLEX Cervisia ex multiplici coctionis gradu, ex majori aut minori frugum copiâ; sed ea melior censenda, quæ tenuior aut secundaria, confecta vel Martio & Aprili mensibus, vel temperato cælo, non acescens, nec recentior, nec vetustior. Illam ægris & febricitantibus securus propina, ptisannæ vulgaris & jusculorum vice. Ptisanna vel lentore alvum astringit,

vel ſuo pondere & humiditate movet ſine more; laxâ ventriculi compage, inteſtina & venæ omnes accipiunt inimicum imbrem, rimiſque fatiſcunt; hinc hydrôpes, hinc contumaciores morbi. Juſcula ex diſſolutis partibus carnium ſulphureis conflata, febrilia incendia non minuunt ſed augent, non reſtingunt ſed accendunt, ægros non tàm nutriunt quàm lædunt. Mirare quos homines ferunt & alunt Septentrionales plagæ omnes penè abſtemiæ, proceros, robuſtos, oris formâ & colore eximios, integrâ corporis conſtitutione præſtantes ultrà vires ſortemquè ſenectæ, nervorum & articulorum vitiis, calculo, renum & veſicæ tormentis rariùs obnoxios. Cerviſia temperat viſcerum æſtus; obſtructos partium meatus aperit; alvum & urinam leniter citat; nimis calida & ſicca corpora emendat ſuâ humiditate; nimis humida & frigida amico & leni ſuo calore fovet; nimis mollia benigno lupuli amarore firmat & durat; firmior, extenuata magìs ac magìs corroborat & nutrit.

Ergo Cerviſia, Potus ſaluberrimus.

Proponebat Pariſiis CAROLUS THUILLIER, Aurelius,
Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1695.

Apud Franciſcum Muguet, Regis & Facultatis Medicinæ Typographum.